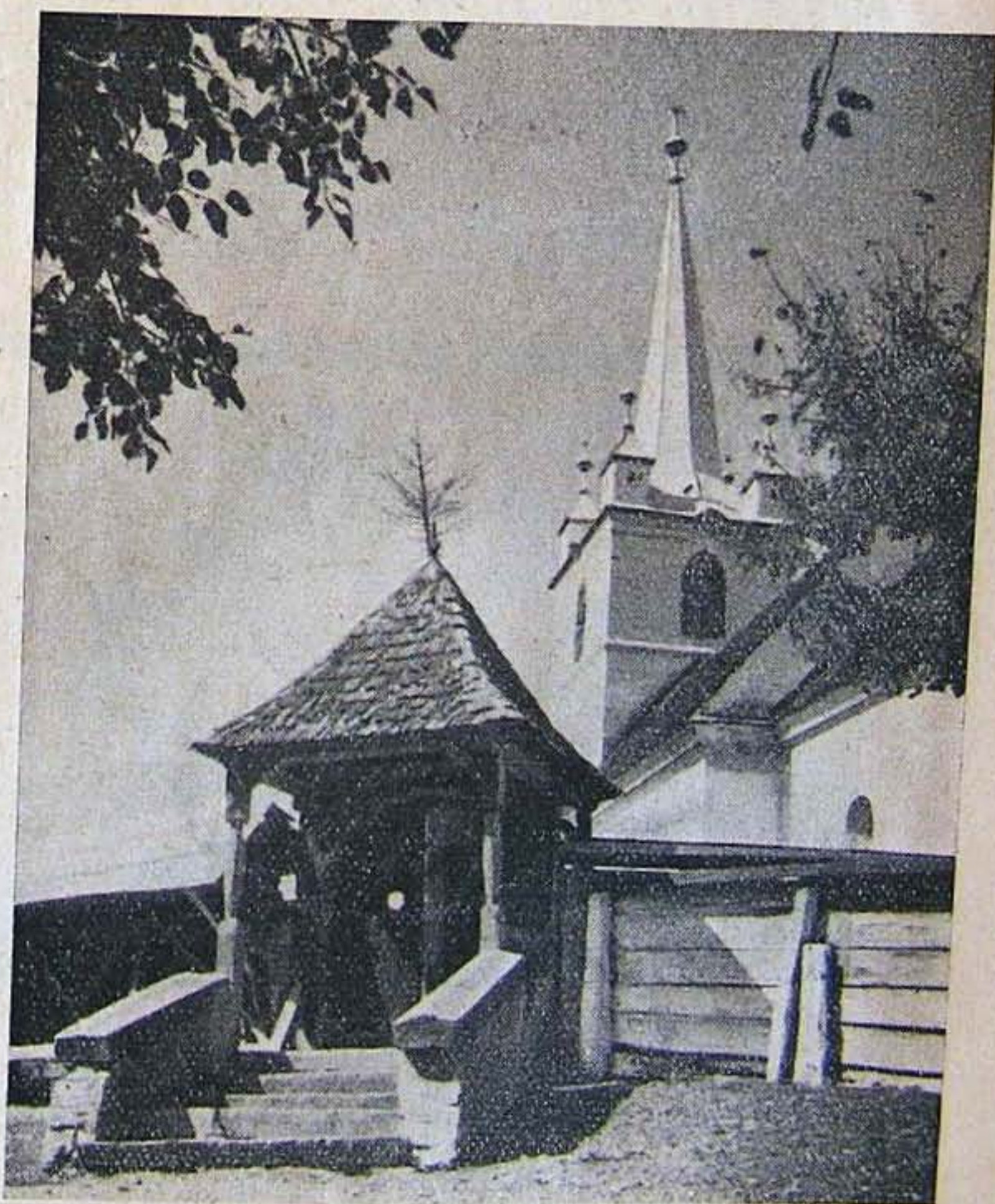

UNITÁRIUS ÉRTESÍTŐ

Alapította: József Miklós

Erdélyi unitárius templom.
Nyárádszentmárton.

XVIII. évfolyam 3. szám.
Budapest, 1939. március hó.

A füzesgyarmati iskolások karácsonyi ajándéka.

A füzesgyarmati unitárius felekezeti elemi iskola növendékei, szokásos karácsonyi ünnepélyüket az idén is megrendezték, amint arról lapunk decemberi számában meg is emlékeztünk. Tanítónőjük, özv. *Kincses Lászlóné* indítására elhatározták, hogy az idei szent ünnepeken lemondanak a karácsonyi megajándékoztatásról s összegyűjtött kis pénzüket odaadokozzák azoknak a felvidéki magyar gyermekeknek, akiknek erre a legnagyobb szükségük van. Sokat gondolkodtunk, hogy hová is küldjük el adományunkat, amikor a szerencsétlen munkácsi támadás megmutatta a helyet, ahol a legnagyobb szükség van a segítségre. Karácsonyi ünnepélyük teljes jövedelmét, 98.69 pengőt elküldötték a Munkács melletti Oroszvég állami elemi iskolájának, ahonnan az alábbi levelet kapták:

„Kézhez véve becses sorait, könnyes szemmel olvastuk annak tartalmát, annál is inkább, hogy tényleg ezekben a súlyos órák és percekben, amikor a cseh orgyilkosok részéről csakugyan száz oldalról leselkedett felénk a pusztulás és halál, s még ma is rettegve a megisméltől, magyarjaink távol meleg szobáskáiktól, családjaikkal bujkálva, Munkácson töltve éjszakáikat, érezzük igazán, mit jelent magyarnak lenni s szavakat nem találva a kifejezésre, hálás szívvel gondolunk az Önök kis iskolájára, kik szegénységükben is lemondanak a szeretet karácsonyi ajándékairól s reánk gondolnak, elnyomott s lábbal taposott magyar testvéreikre, mert hogy még ma is megmaradhattunk magyaroknak, azt igazán csak a jó Isten különös kegyelmének köszönhetjük.

A füzesgyarmati unitárius felekezeti iskola növendékei. Középen özv. Kincses Lászlóné tanítónő és Darkó Béla lelkész.

Hogy kis iskolás növendékeiknek s kedves tanítónőjüknek választása reánk esett, végtelenül örülünk neki, s kedves ajándékaikat nagy örömmel fogadjuk, annál is inkább, mivel iskolánk hatszáz növendéknél többet számlál s nagy gondot okoz nekünk a sok szegény gyermek ruha és írószerrel való ellátása.

Az orgyilkosságnak áldozatul esett tízgyermekes anyának még három gyermeke jár hozzánk iskolába, akik első fokon fognak részesülni e szeretetadományban.

Mindezek után a kis iskolások és tanítónőjük szeretetének e megnyilvánulását örömmel fogadva és hálás köszönetet mondva, a jó Isten áldását kérve további szent munkálkodásukra, maradtunk őszinte magyar szeretettel vegyesajkú iskolások és Havasi Lajos iskolaigazgató. — Oroszvég, 1939 jan. 15.

A „Néptanítók Lapja“ 1939. március 1-i számában a legnagyobb elismerés hangján emlékezik meg a füzesgyarmati iskolának a felvidék megsegítése érdekében kifejtett munkásságáról.

DÁVID FERENC EGYLETÜNK az idei évben már második budapesti felolvasó ülését rendezte meg, valóban szépszámu érdeklődő részvétele mellett. A januári ülésen *Harrington Donald* amerikai unitárius lelkész tartott előadást, a februári ülésen *dr. Kovács Sándor* evangélikus püspök, az egylet régi tiszteleti tagja lépett az előadói asztalhoz és „*Nemzetek multja — nemzetek jövője*“ címen érdekes és gondolatokban gazdag előadást tartott, mely mindnyájunkra mély hatást tett. Ahogyan azt a szerkesztőhöz írt levélben egyik hallgatónk is megállapította: a püspöki ajakról professzori tudományossággal tett ama kijelentés: a magyar Istennek választott népe! *Dr. Csiki Gábor* imája után *dr. br. Daniel Gábor* egyleti elnök megnyitót mondott. *Sz. Jakab Irén* három szép énekszámmal, *Szokolayné, Tompa Márta* pedig egyik nemrégiben elhalt erdélyi költő hatalmas versének elmondásával könnyeztette meg a hallgatóságot. *Józan Miklós* díszelnök zárszavaiban felemlítette a régi egyleti gyűlések idejét, amikor már volt egyszer alkalmunk arra, hogy a nagynevű előadót körünkben üdvözölhettük. Az ilyen alkalmak a felekezetek közötti békességnek is jó szolgálatot tesznek, különösen, ha az életben is igyekszünk megvalósítani a testvéri szeretetet.

NAGYPÉNTEKEN eléneklik templomainkban az ősi Passiót: a szenvedés történetét. A Koháry-utcai templomban d. e. 9 órakor; a Misszió Ház templomában kivételesen d. e. fél 11 órakor kezdődik az Istentisztelet. Kérjük mindazokat, akik a Passió éneklésben közreműködni óhajtanak, hogy március 26-án a délelőtti Istentiszteleten a Koháry-utcai templomban jelenjenek meg.

„Szánom-bánom”

arra indít minden hívő lelket, hogy naponta — ha csak rövid időre is — befelé tekintsen. Találkozót adjon saját magának. És annak a jóságos isteni szellemnek, amely maga elé idézhet kit-kit a maga módja szerint.

Számonkérő szék ez, amelynek faggató kérdéseiben már benne foglaltatik a felelet is.

Igy gyakoroljuk ezt századok óta a keresztény hitvilág bevett, szent szokásához mérten.

Lássuk csak! — Az első kérdés, amelyet felteszek önmagamnak, a következő: Kedves barátom, mi lehet az oka annak, hogy ritkán vagyunk bizalmasan együtt? Hát ki van hozzád közelebb, mint saját magad? A tükörbe hiába nézel, mert az még a külső alakodat is vagy szépítve, vagy torzítva adja vissza. Így is, úgy is megtéveszt. Arról pedig, ami benned örök isteni rész, a halhatatlan lélek orcájáról minő képet adhat, akár az öröm perceiben, akár a bánat borulatában? Csak elmosódó visszfénye az annak, ami benned végbemegy, s ami többnyire az életsors perdöntő óráiban mutatja meg igazi mivoltodat... Ismerd be hát, hogy idegen vagy saját magad előtt. Am ezen a visszás állapoton más aligha segíthet a legjobb akarattal melletted is, csak magad. Egyedül magad! Ragadd meg az alkalmat, amely önként kínálkozik a böjti hangulat magányos elmélkedéseiben: kövesd azoknak az igazi hívő lelkeknek a példáját, akik a világban élve el tudtak szakadni a világtól s a benső lelki világosság krisztusi tükörében végre önmagukra ismertek s megalázkodva mondták el Isten színe előtt a „szánom-bánom“ vezeklő szavait.

Meglátod, hogy magadba szállva, csöndesen megtérve és megjavulva, az égi Atya is közelebb lesz tehozád s érezni fogod a föl-emelő igazságot, hogy mi „Öbenne vagyunk, élünk és mozgunk...” Ez lesz a te igazi lelki békességed...

Hogvha ezen az első próbán átküzdöttem magamat, jöhet a második kérdés: no és hogy s mint vagy azokkal, akikkel egy fedél alatt lakol, akikkel egy asztalnál étkezel, s akikkel testi-lelki jóléte Isten által tereád bízott? Ismered-e őket? Ismered-e jó és rossz tulajdonságaikkal együtt? Hajlandó vagy-e a jót érdeme szerint megbecsülni, a rosszat pedig — a saját gyarlóságod érzetében — őszintén megbocsájtani? A keresztény család alkotó része, alapvető fundamentuma az egész világra kiterjedő Anyaszentegyháznak. Apró-apró, picinke sejtje a nagy egésznek, amelyben visszatükröződik Isten dicsősége. Nem érzéd-e, nem tudod-e, hogy nemesak magadért, nemesak a saját lelki üdvösségedért vagy felelős a lelkiismeret ítélőszéke előtt? Az ő földi

boldogságuk és mennyei üdvösségük gondja is tereád van bízva. Kérdelem: megtettél és hajlandó vagy-e megtenni mindent, hogy a te lelkedből lelkedzett magzatok a hit és becsület útján — a kísértések között is — mindvégig megmaradjanak? A te saját boldogságod és lelki békességed is tulajdonképpen ettől függ. A kérdés komoly. Olyan komoly, mint maga az élet. Könnyelműen kitérni előle nem lehet és nem szabad... S ha úgy találod, hogy itt-ott vétkes mulasztás terhel, ne engedd, hogy azt még súlyosabbá tegye az őszinteség hiánya.

Ragadd meg az alkalmat, amely önként kínálkozik a böjti hangulat családi áhítatában. Imádkozz magadért, imádkozz érettük, együtt imádkozzatok az egész világért, hogy Isten a maga végtelen irgalmából kifolyólag elfogadja a „szánom-bánom“ vezeklő szavait a kiengesztelődés, az új élet záloga gyanánt...

Hátra van még a harmadik és utolsó kérdés: láttad-e az Istent, akit testi szemekkel nem láthatunk, de akit a tökéletesség valamennyi jegyével felruházva ezer és ezer, millió és millió év óta keresünk és kutatunk, keres és kutat az egész emberiség, a keresztény és pogány világ egvaránt? Te azt a Mestert követed, aki személyesen ismerte és magáévá tette e világnak teremtő és uralkodó lelkét, s az égi Atvának képében tárta elbénk, mint örökön élő valóságot, akiről emberi nyelven szólva szebbet-jobbat, igazabbat nem mondhatunk, minthogy az Ő lénye — *Szeretet*. Ebben éli ki magát; ez az Ő teremtett világának alaptörvénye és pedig úgy az anyagi, mint az erkölcsi világban! Az egyikben: mint vonzás. A másikban: mint virtus. Kérdelem: Igy ismered-e az örökkévaló igaz Istent, akinek nincs testi formája, vagy ahhoz hasonlósága, s akit a királyi művészet örök törvénye szerint képekben vagy szobrokban kiábrázolni nem lehet és nem szabad? Vagy talán téged is megtéveszt a saját gyarló fantáziád, amely a teremtményt a Teremtővel föleserélni nem átallotta, s a meggyőződés tántoríthatatlan ereje helyett elfogadtad kénytelen-kelletlen az olcsó megalkuvást? Vagy van Isten: vagy nincs Isten... De ha van, akkor az az Isten, keresztényeké és pogányoké, *egyetlenegy*. Ez nem számvetés dolga. Még csak nem is filozófia. Még kevésbé száraz tudománv. Egészen más: hit, élő hit, szent meggyőződés, amely megdönti az évezredek hagyományokat. Jézus hite és a tanítvánvoké. És a tied is. Ettől se jobbra, se balra el ne tántorodjál. Ne szédítsen el a külső csillogás! Ne tántorítson el az üldözés, a nyomorúság, a szenvedés keresztje!

Ha így lett volna, nosza még van idő... Ajjakdon a „szánom-bánom“, szíveden az isteni kegyelem áldott vigasztalása. Amikor ez a kettő, ég és föld között, találkozik, öröm van

Istennek atyai szívében, és öröm van az én lelkemben is.

Ez van beleépítve erdélyi unitárius templomainkba is. Ime lásd és gyönyörködjél benne.

Józan Miklós.

ESZMÉK VILÁGA

Az én egyházam.

Az én egyházam a legősibb mindenek között. Már akkor megvolt, mikor az első sóhaj fölszakadt az ember kebléből. Már akkor szent volt, mikor az első könnycseppet a jótékony Istenkéz letörölte. Már akkor dicsőséges volt, mikor az első elfáradt embert az örökkévalóság magához ölelte. Már akkor isteni célokat szolaált, mikor az egyik ember a másikért imádkozni kezdett.

Ennek az egyháznak a történetét sokszor megírták már. Fény, ragyogás vonul végig rajta. Az átkozódás most már imára nemesbül, a jajkiáltás hozsannává magasztosul s a kereszt fájdalmas szenvedése a megváltás ígéretévé válik az ihletett történetíró szeme előtt.

Népek, fajok történelmén ömlik végig az isteni után való vágyakozás. Az egyház célja mindig a vágy fokozása volt. Századok, ezredévek álma az ég és a föld szent ölelkezésének ünnepében válik az embermilliók mennyországává.

Minden fájdalom, minden szenvedés az istenihez való tapadásban, a hit mélységében talál enyhülést, erőt. Az egyház nem azzal tölti be hivatását, ha csak megnyilatkozott egeket hirdet, hanem a maga lelki kincstárát is meg kell nyitnia. Az eget nem teheti dicsőségesebbé, az Istent nagyobbá, ha nem tudja megtölteni az ember lelkivilágát eszményekkel.

Az én egyházam nem a fantázia eredményeit képviseli, nem a kialakult bölcséleti irányok zászlóhordozója, hanem a benne egyesült keresztény eszményiség reprezentánsa. Nem a hívek felett álló hatalmi intézmény, hanem az egyesek lelki szükségletének összetétele. Nem a természetfölöttiek csodáit hirdető szervezet, hanem az egyéni kis világok hit és érzelmi közössége.

A mult tradíciója, nagysága bizonyos kötelező erővel tartja össze az egy világ- és élet-szemléletet vallókat, de a mult kincstára csak addig gazdag, míg a magam lelki értékeivel is kész vagyok gyarapítani. A mult imádságos, áldozatkész nagysága csak lelki szegénységem nyomorúságát mutatja a jelen erkölcsi tartalma nélkül.

Érzem, hogy a huszadik század egyháza mind többet vár, követel a multtól. Mindennap felvonultatja a hitvallók, mártírok, apostolok

seregét, minduntalan meghordoztatja a keresztet s zeng régi dalt régi dicsőségről, de a ma emberének a kereszt hordozásában nincs elég ereje segítséget nyújtani. Az időben mindig távolabbi történelmi nagyságok szellemi fénye mellé a jelennek is meg kell gyújtania a cselekvő hit mécsét, mert különben sötét marad a föld. A csillagfényes ég alatt a jobb lelkek lámpáját nem tanácsos kioltani.

Ha nem érzem, ha nem hiszem, hogy a földi lángnak is melege van, ha nem érzem, hogy valami belső kényszer hoz közelebb a másik lelki tüzhelyéhez, akkor az egyház lehet hagyomány, lehet intézmény, vagy bármi más, de sohasem a hitben testvériesültek otthona.

A mi egyházunknak különös rendeltetése, elhivatása volt és van ma is. Hosszú századokon át nemcsak a megoszthatatlan egység gondolatának, nemcsak a hitszabadságnak védelmezője, hanem egy olyan sajátos lelki-ség kialakítója, amilyent alig találunk még a világon: a fajiság a világszemlélettel alig forr össze még valahol úgy, mint bennünk. A lelkek hasonulására alig találunk még megfelelő példákat.

A mi egyházunk nem a dogmák vára. Az ecclesia militans a testvériesség kimélyítésében, a lelkeknek lelkekhez való vezetésében erősebb fundamentumot rakott le a jövő biztosítékául, mint a szónoklatok. Nemcsak eszmei, nemcsak elvi rokonság kapcsolt össze minket. Szívet cseréltünk, érzelmi közösségben éltünk.

A mi Krisztusunknak igen nagy szerepet kellett vállalnia. Azt kívántuk, hogy egymás terhének hordozásában legyen mindig közöttünk. Nem a prófétáló, nem a szónokló, hanem a kenyerét megosztó messiás adott példát nagynevű elődeinknek a hit jóságos cselekedeteinek gyakorlására.

Valahogy úgy érzem, hogy a különleges lelki berendezkedéssel bíró unitárius sohasem félt felváltani aprópénzre az örök értékű valutát, ha abból az Isten dicsőségére a testvéri lelkekben templomot építhetett.

Ennek az egyháznak a multja lehet viharos, jelene kétséges, de aki hozott magával csak egy kicsiny kis erdélyi lelket, az megőrzi, megtartja a jövődönnek a szent örökséget. S ha ketten-hárman maradnának is, segít az Isten az élő kövekből biztosítani a fundamentumot. Akik még mindig székelu szívvel szeretnek, azoknak lesz egyházuk örökkévaló, már csak azért is, mert szeretnek.

Ez az én egyházam. Hiszek a jövődjében!

Bartók Géza.

FÉRFIKONFERENCIÁNKAT június hó 8-án Magyarukton, az urnapi hivatalos ünnep alkalmával tartjuk meg.

A kocsordi harangszentelés.

Február 19-én könnyekig megható ünnepek között, bensőséges melegséggel folyt le a kocsordi unitárius Leányegyházközség harangszentelési ünnepe. Nehéz, de nem lankadó munka és a hívek áldozatkészsége árán felépült a karsú tornyú, csinos kivitelű, székelymotívumú, mintegy hatszáz főnyi hívőt befogadni képes templom, mely üresen tátongó kecses tornyával már várta lakóját, a Concordia hirdetőjét, kongva csillingelő ércöntvényt — a harangot.

A kocsordi unitárius Leányegyházközség vezetősége meghatottan, örvendező hangú meghívót bocsátott ki abból az alkalomból, hogy a hívek dícséretre méltó áldozatkészsége folytán összegyűlt adományokból az öntögödörben az ércfolyás megindult, az ércöntvény elkészült és elérkezett a nap, melyen elfoglalhatja otthonát a mennysátorban az új harang, dícséretet csendülve Istennek csilingelő vasnyelvével.

Az ünnepi alkalomra Kocsordra érkező Dr. Csiki Gábor missziói lelkész, m. kir. kormányfőtanácsos kíséretében voltak dr. Imreh Dénes kir. közjegyző, egyházi gondnok, Kelemen Béla budapesti m. kir. rendőrőrkapitány-helyettes, Csipkés Ödön tanácselnök, dr. Veres István ügyészégi alelnök, Szinte László fővárosi műszaki főtanácsos, ki a szép templom tervezője volt, Derzsy Kálmán ny. gazd. isk. igazgató, dr. Csiki Gáborné és dr. Imreh Dénesné.

Az érkező vendégeket a kocsordi állomáson a hívek tömegének élén Pethő István Kocsordon ez idő szerint szolgálatot teljesítő unitárius lelkész és Brandt Dezső főjegyző üdvözölték, majd rövid egyházi szertartás után négy lótól vont nemzeti színekkel díszített stráfszekéren, ünnepi menetben, zsoltárokat énekelve kísérték be a hívek az új harangot a vasútállomástól a templomhoz. A templom előtt a hívek nagyszáma fogadta a virágkoszorúkkal borított gyönyörű kivitelű harangot. Majd dr. Csiki Gábor útnak indító fohásza után — légy emberszívek megszólaltatója és egy boldogabb világhír mondója — kezdetét vette az ünnepség látványos része, a háziszövesű abroszokkal és törülközőkkel feldíszített öt métermázsas súlyú harangnak kötelekkel való felvontatása a toronyba. A Szlezák harangöntőde kiküldöttjének, Blázy Lászlónak sokévi kiváló gyakorlatát igazoló, katonás keménységű dirigálása mellett a kötelek egyenletes vontatásával — szinte tüneményes gyorsasággal felért a harang a toronyba, melynek beszerlési ideje alatt Pethő István lelkész fe-

leségével együtt villásreggelin látta vendégül otthonukban a vendégeket.

Fél tizenegykor vette kezdetét a színig megtelt, virágokkal díszített, magyaros mintájú, csinos templomban az ünnepi istentisztelet. A virágokkal ékesített szószéken Pethő István lelkész alakja jelent meg előbb, ki bensőséges imájával keltett mélységes áhítatot a hívekben, majd az egyházi énekek után dr. Csiki Gábor mondotta el egyházi beszédét. A harang — mondotta — fenn a toronyban a föld és az ég, az ember és az Isten között közvetít. A harang szava szárnyán száll ezután imádságotok Isten felé. Ki tudja, mit hoz az élet, a kockát, mely a sorsot elejti, az idők méhe rejti. Fiúk, leányok, kik az élet szép tavaszán álltok, hív az örömharang; hívó szavára az Isten házába siessetek. A férfi csak akkor férfi igazán, ha hittel és eréllyel tud küzdeni családjáért, gyermekéért, verejtéke bőven szakad és az áldás égből fakad. A család támasza kidől, az édesanya szívének dobogása megáll, és odafenn egy tompa hang, megkondul a gyászharang. Komor hangja bácsúsóra kondul, mert egy vándor végútjára indul. De útjának vége nem a sötét sír mélysége; fölfelé száll, föl az égbe, az üdvözült lelkek seregébe. Vigasztal a lélekharang. Drámai erejű invocolása közben, — vivos voco — az élőket hívogatom, szólalt meg elsőízben az új harang. Ékes hangját örömkönnyeket sírva hallgatta a hívek sokasága. Dr. Csiki Gábor megrázó erejű, gyönyörű egyházi beszéde után Pethő István lelkész ismertette a harang történetét, megemlékezvén név szerint a nemes adakozókról, kik a harang ol-tárára adományozták filléreiket.

A harang keresztszülői tisztségét 100 pengős adományukkal *Ajtai Mihály* és felesége sz. *Tárkányi Klára* váltották meg azzal, hogy azt két kis keresztgyermekük, *Kiss Erzsike* és *Jakab Dezső* kongassa meg legelőször az ősi szokásnak megfelelően. Végezetül „Egy Istenünk, egy magyar hazánk, áldd meg e hont Isten, jó Atyánk“ — kezdetű unitárius himnusszal a lélekemelően szép harangszentelési ünnep véget ért, mely után gazdagon megterített asztal várta a legízletesebb ételekkel és italokkal a vendégsereget.

Számtalan köszöntő hangzott el a fehérasztalnál, Pethő István lelkész vendégszerető házában, melynek során lelkes pohárköszöntőket mondtak: dr. Csiki Gábor m. kir. kormányfőtanácsos, lelkész, dr. Imreh Dénes m. kir. közjegyző, egyházigondnok, Pethő István lelkész, Brandt Dezső főjegyző. A művészi kivitelű, remekbe öntött, öt mázsás felüli súlyú

Siessen előfizetni!

écherangot Magyarország aranykoszorús harangöntőmestere, Szlezák László öntötte.

A kocsordi harangszentelésről szóló tudósításunkat a Szatmár és Bereg c. hetilap hozzánk beküldött tudósítása nyomán közöltük.

KÖNYVEK

Utazás Palesztinában.

A kolozsvári Unitárius Sajtó és Iratterjesztő Bizottság évekké elelőtt egy könyvsorozatát indított meg „Szabadelvű Vallásos Értekezések” címen Szent-Iványi Sándor szerkesztésében. A sorozat XII. könyve most került ki a sajtó alól. Írója egyike a legismertebb amerikai protestáns lelkészeknek: E. H. Fosdick. A munka címe: *Utazás Palesztinában*. Lőfi Ödön bölöni unitárius lelkész fordította le magyar nyelvre. A bevezető előszót Szent-Iványi Sándor írta.

Fosdick, mint író, már ismert név a magyar protestáns olvasóközönség előtt. Néhány munkája már magyar nyelven is megjelent. „A hit értelme” — „Az imádság értelme” — „A Mester jelleme”. Mindhárom a *Pro Christo Diákszövetség* kiadásában. Szent-Iványi bevezető tanulmányából idézzük az alábbi jellemző sorokat: „Fosdick talán a legsikeresebb és legismertebb protestáns lelkésze korunknak. Megteremtette az óriási „Riverside Church”-öt, ezt a gyönyörű gótikával épített, felhőkarcoló templom kolosszust, New-Yorkban; a negyvenhárom leadóállomást magában foglaló National Broadcasting Company programjában rádió-Istentiszteletet tart minden vasárnap este, könyvei már 1931-ben csak Amerikában több, mint egymillió példányban forogtak közkézen, nem is említve az európai fordításokat, valamint a szintén kinyomtatott beszédsorozatokat és azt a sok cikket, melyeket nagy amerikai folyóiratokba írt. Mindezek mellett még a new-yorki Union Theological Seminary-ben a gyakorlati teológia tanára is.”

A magyar irodalom szegény az egyházi vonatkozású könyvekben. Palesztináról kevés jó könyvet olvashatunk. Idézzük magát dr. Fosdick-et, aki jelen könyvéről az alábbiakat mondotta: „A Palesztináról írott könyvek rendszeren az alábbi két elgondolás alapján készülnek. Némelyek egyszerűen csak útleírások s az utazó élményei adják meg a könyv szerkezetét, mások viszont földrajzi alapon adnak tudós leírásokat az egyes tartományokról és helységekről. Én ezek közül egyiket sem követtem, hanem a történelmet választottam vezérfonalul. A földrajzi és történelmi háttér megrajzoló két első fejezet után, kérem az olvasót, kövessen a Sinai-hegy zsidóitól egészen a modern cionistákig húzódó történelmen végig, amint az utazásunk során élénk tárul.”

Valóban elmondhatjuk, hogy a löbbi tíz fejezet érdekes és élvezetes leírásokban nyújt sok régi ismert képet és jelenetet, s világít reá számos új és eddig ismeretlen szempontra. A könyv a Jézus-korabeli Palesztinát vetíti elénk, de megismertet a maival is, hogy az utolsó fejezetben már „a jövő Palesztinájáról” elmélkedjék. Évezetes olvasmányt, példásan szép magyar fordításban kap az olvasó.

A munka ára 2.— pengő, megvásárolható az Unitárius Iratterjesztőben, V., Koháry-u. 4. Ferencz József.

RÓVÁS

A „Keresztény Magvető” baráti köre.

Az elmúlt esztendőben fejezte be hetvenedik évfolyamát a Keresztény Magvető, a legrégebbi erdélyi magyarnyelvű folyóirat, mely megalakulása óta állandóan megjelenik. Dr. Tóth György kúriai bíró ösztönzésére itt a csonka országban is megalakult egy „baráti kör”, mely a Keresztény Magvető szellemi és anyagi ügyeinek ápolását tűzte ki céljául. Feladatát az alábbiakban jelölte meg: 1. Célja, hogy a magyar unitárius és más szabadelvű egyházak szellemi életét munkáló és immár LXXI. évfolyamába lépő értékes folyóiratunk iránt az állandó érdeklődést ébrentartsa s azt szellemi munkásságával és előfizetők gyűjtésével támogassa. 2. Tagjai lehetnek, akik a folyóiratot szellemi munkásságukkal támogatják, a kiadás lehetőségét nagyobb adományukkal előmozdítják és a hátrálékmentes előfizetők. 3. A baráti körnek csupán egy irányítója van, aki a kör tagjait, negyedévenként összehívja. Vendégeket a tagok kívánságára csak az irányító hívhat meg. A kör tagjai közegyetértéssel új tagokkal egészíthetik ki magukat.

1939. február hó 16-án a Misszió Ház gyűlekezeti termében tartott alakuló értekezleten megjelentek egyhangúan elhatározták a baráti kör megalakítását a fenti irányelvek értelmében. A baráti kör irányítója dr. Tóth György kúriai bíró. Az előfizetők gyűjtése dr. Benczédi László — II. Margit-kr. 5/a. — kezei között van. Évi előfizetési díj 8 P, mely az OKH-nál vezetett „Keresztény Magvető” c. folyószámlára fizethető be.

Az alakuló értekezleten megjelentek, illetve a baráti körhöz csatlakozásukat bejelentették: Józán Miklós püspöki vikárius, dr. Benczédi László, dr. Csiki Gábor, Ferencz József, dr. vitéz Gyulay Tibor, dr. Gyulay Zoltán, Kelemen Béla, Kovács Kálmán, dr. vitéz Nyiredy Géza, dr. Szabó István, Szent-Iványi Sándor, dr. Tóth György.

Az értekezleten Ferencz József felolvasta a hetvenéves „Keresztény Magvető” munkásságát ismertető értekezését, mely az „Esti Ujság” c. napilap 1939. jan. 15-i számában jelent meg.

Hívunk mindenkit, hogy írásaival és előfizetésével támogassa a legrégebbi unitárius és erdélyi folyóiratot, a Keresztény Magvetőt.

Emerson Guild

Az Unitárius Értesítő három hónap előtti számában találkoztunk először ezzel a névvel. Akkor még csak terv volt. Szent-Iványi Sándor volt teológiai tanár, lelkész, hívta életre ezt az egyesületet, melynek elsősorban az angol nyelv elsajátítása, illetve gyakorlása a célja.

A hívásra 1939 január 22-én megtelt a tanácsterem és a szépszámmal megjelent érdeklődőkkel megalakult az Emerson Guild kör. Szent-Iványi Sándor lelkész ismertette a kör céljait és vázolta a terveit. Kelemen Béla egyházközségi gondnok az egyház nevében üdvözölte a kört és jó munkát kívánt a jövőre.

A kör feladatául tűzte ki az angol nyelv gyakorlásán kívül az angol irodalom, s különösen a mi amerikai hittestvérünknek, Ralph Waldo Emerson műveinek ismertetését és egy angolnyelvű társalgókör megalakítását.

Ezóta hetenként kétszer, szerdán és pénteken este 6—7-ig a kezdők és 7—8-ig a haladók gyűlnek össze, hogy Szent-Iványi Sándor lelkész vezetésével tanulják és gyakorolják a világ legelterjedtebb európai nyelvét, melyet közel 300 millió ember beszél. Minden életpályán szükség van az angol nyelvre. Sokan szerettek volna már megtanulni angolul, de a fáradtságos nyelvtanulási mód nem hozta meg a kívánt eredményt, mert az angol nyelvet csak beszélgetve lehet megtanulni. Az Emerson Guild körben mindenki elérheti ezt a célját, mert mindenki beszélni tanulhat meg, kevés tanulással, sok gyakorlással. Tanulni otthon nem kell, ha minden órára eljön valaki, mert ott az órán kell megtanulni az anyagot. Csak azt kívánja meg, hogy naponta negyed órán át *ismételje* a megtanult anyagot.

A nyelvtanulás a körben a lehető legfelsélytelenebb formában — teaesték, előadások keretében történik. Ezeken a teaestéken természetesen csak angolul szabad beszélni. Aki nem tanulja meg az erre szükséges kifejezéseket, az éhes marad.

A kör angolnyelvű előadásokat is rendez. Az első előadáson, amelyet Kádár Ferenc hajóskapitány, a kör tagja rendezett, Burányi Gyulának, a „Budapest“ második gép-tisztjének filmjét mutatták be, Kádár Ferenc kapitány angolnyelvű ismertetésének keretében. A gyönyörű filmen mi is leutaztunk képzeletben Alexandriáig és vissza.

A kör tagjai (kiknek száma már 36-ra emelkedett) így, tehát játszva és szórakozva tanulnak angolul. Minden unitáriusnak módjában van most e nyelvet megtanulni, tudását tökéletesíteni. Anyagi megterhelést senkinek sem jelent, mert a tagdíj oly csekély, alig pár

fillér óránként, hogy azt még a legszegényebbek is megfizethetik.

Akarsz-e részesülni 300 millió ember közös szellemi kincseiben? Ha igen, lépj közénk, tanulj velünk! Még senki sem késett el, de különben is, amint az angol közmondás mondja: „Better late than never!“ (Jobb később, mint soha).

Ifj. H. Fejér Domokos.

H I R E K

LAPUNK OLVASÓINAK ÉS BARÁTAINK ISTENTŐL ÁLDOTT BOLDOG HUSVÉTI ÜNNEPEKET KIVÁNUNK!

VITÉZ THURÁNSZKY LÁSZLÓ DR. miniszteri osztályfőnököt nevezték ki a miniszterelnökségi sajtóosztály vezetőjévé. Új tisztségében szeretettel üdvözöljük és munkásságára Isten áldását kérjük.

RENDŐREINK részére Nagypénteken, ápr. 7-én d. u. 6 órakor oszt. úrvacsorát Józán Miklós püspöki vikárius.

A KONFIRMÁCIÓI OKTATÁSRA ápr. 16-ig kell jelentkezni az V., Koháry-utcai lelkészi hivatalban. A tanítás április 17-én kezdődik a Koháry-utcai lelkészi hivatalban, d. u. 6 órakor, s minden nap tart, áldozócsütörtökig. A konfirmációi előkészítést Barabás István lelképásztor végzi.

A KÖZÉPISKOLÁSOK „ÁHITATNAPJAI“-t ezévben március 30 és 31-én tartjuk a Koháry-utcai templomban, Pethő István és Szent-Iványi Sándor lelkészek vezetésével. Mindkét nap délelőtt fél tíz órakor az I—IV. osztályba járó, tizenegy órakor pedig az V—VIII. osztályba járó tanulók jönnek áhítatra. Ezúton is felkérjük a szülőket, hogy gyermekeiket küldjék el pontosan ezekre a lelketemelő és a hitet erősítő alkalmakra. Az illetékes iskolai hatóságoktól a tanulókat elkérezettük, megjelenésüket azonban igazolniuk kell.

A HELTAI GÁSPÁR BIBLIAKÖRBEN Szent-Iványi Sándor lelkész február 16-án az Isten egységéről, március 2-án az Isten lényéről beszélt. A legközelebbi bibliaórák március 16-án, április 6-án és 20-án lesznek az V., Koháry-utca 2—4. II. emeleten lévő lelkészi irodában. Mindenkét szívesen látunk.

NÖSZÖVETSÉGÜNK április hó 1-én, délután 6 órai kezdettel teadélután rendez (IX., Hőgyes Endre-u. 3. sz. alatt), melynek keretében Pálóczy Horváth Lajos tart előadást „A magyar népzene multja és jövője“ címen. Ady és Áprili verseiből előad Szokolayné, Tompa Márta. Bevezetőt mond Józán Miklós püspöki vikárius. A tiszta jövedelem 50 százaléka a „Felvidéki Magyar Házak“ akcióját szolgálja, másik 50 százalékot a Nőszövetség otthonának torockói berendezésére fordítjuk. Kérjük kedves Testvéreink szíves támogatását. Belépőjegy teajeggyel együtt 1 P.

DÁVID FERENC EGYESÜLETÜNK közgyűlését, IX., Högyes Endre-u. 3. sz. alatt az Unitarius Misszio Ház gyülekezeti termében március hó 28-án d. u. 6 órakor tartjuk meg.

A „MAGYAR ÉRTESSÍTŐ“, a protestáns félhivatalos lap ezentúl angol- és nemetnyelvű kiadásban is megjelenik. A magyarországi református és evangélikus egyházak külföldi hírszolgálatát is eddigi magyar félhivatalos értesítőjükhöz bízta. A Magyar Értesítő szerkesztője, Farkas Sándor, a német és angol kiadvány főmunkatársai Budaker Oszkár evangélikus és dr. Máthé Elek református lelkészek.

A KONFERENCIÁS TÁBOR szokásos nyári konferenciáját a pünkösdi ünnepek idején, május hó 27—30, napjain tartja Magyarúton. A rendelkezésre álló negyven férőhelyet a jelentkezés sorrendjében töltjük be. Részvételi díj teljes ellátással szombat déltől kedden reggelig hat pengő. Jelentkezni lehet Ujvári László konferenciái pénztárosnál, V., Koháry-utca 4. A konferencián résztvevők részére pünkösdi elsőnapján d. e. úrvacsoraosztással egybekapcsolt Istentiszteletet tartunk.

A HELTAI GÁSPÁR BIBLIAKÖRBE Szent-Iványi Sándor lelkész március 9-én tartotta lélektani bevezető előadását. A legközelebbi lélektani előadások március 23-án, április 13-án és 27-én lesznek a Koháry-u. 2—4. II. emeleten lévő lelkészi irodában. Mindekit szívesen látunk.

GYERMEKNYARALTATÁSUNKAT az idei nyáron is két csoportban tartjuk meg. A táborozási idő az idén nyáron: huszonöt nap. A fiútábor időpontja: június 26—július 18. A leánytáboré: július 24—augusztus 18. A nyaraltatás díja 30 pengő. A táborozási díj részletekben előre is befizethető.

DR. IVÁN LÁSZLÓ SIREMLÉKÉRE eddig 200 pengőn felüli összeg folyt be, az egyházközség 50 pengővel járult hozzá a gyűjtéshez. Felkérjük híveinket, hogy erre a nemes célra adakozzanak. A gyűjtést le kell, hogy zárjuk április közepén, ezért kérjük, hogy minél előbb rójják le adományukat annak a nemes ígértetőnek, akinek mi — a hallgatói — oly sokkal tartozunk.

EGY ÜVEG LEKVÁRT még most tegyen félre minden unitárius háziasszony a kamarájában, hogy június elején legyen mivel megajándékozta a gyermeknyaralótábor. Lisztet, cukrot, — faluról szárított tésztát, zsírt, tojást, száraz babot, borsót, lencsét is szíves örömmel fogadunk. Minden adományt Nőszövetségünk gyűjt össze.

OLCSÓBBÁ TETTÜK LEVELEZŐLAJAINKAT a közeledő húsvéti ünnepekre való tekintettel; egy darab ára hat fillér, kettő már csak tíz fillér.

NŐSZÖVETSÉGÜNK minden hétfő d. u. özszejövetelet tart. Minden második hétfőn 5 órakor nőszövetségi gyűlés. Első és harmadik hétfői „kötőkénken“ előadásról is gondoskodunk. Legközelebb márc. 20-án Szokolayné Tompa Márta

tart előadást „Gondolatok az angol és amerikai élet hitvilágából“. Április hónapban Dr. Iván Laszlónak 1934-ben megjelent kis könyvét ismer-tetjük, melynek címe: „A vallási és nemzeti esz-me“. Szeretettel hívjuk asszonytársainkat, jöjje-nek minél többen körünkbe.

A KONFIRMÁLTAK SZÖVETSÉGE legközelebbi gyűlését márc. 19-én délelőtt 10 órakor tartja, az Istentiszteletet követően.

KÖVETÉSRE MÉLTÓ PÉLDÁT mutatott egy buzgó keblitanácsos afia azzal, hogy felajánlott 100 P-t arra a célra, hogy jeleseinkről nemes versenyre kelve ifjaink írjanak pályamunkát és ebből az összegből az arra érdemes pályamunkát díjazzák. Amikor hálás köszönetünket fejezzük ki nemes gondolkodásáért testvérünknek, egyúttal felkérjük tehetősebb testvéreinket, hogy a tanuló ifjainak az év végére biztosítandó jutalomkönyveire, vagy hasonló pályamunkákra adakozzanak. Minden fillér meghozza a maga gyümölcsét lelki javakban. Az adakozást a lapban nyugtázzuk.

FELHIVJUK olvasóink figyelmét a Baross Szövetség által rendezett kiállításra, melynek március 15-én volt az ünnepélyes megnyitása a Szövetség Székházában (VIII., Muzeum-u. 17. alatt). A kiállítás 1—2 hétig tart. Nőszövetségünk és Leányegyletünk is részt vesz a kiállításon, háziszőttesekkel, kötött ruhaneműekkel, női szé-kely ruhával és Ürmössyné Benezur Elza művészi bőrbatik munkáival. A kiállításon a tavaszi újdonságok szerepelnek, sok színpompás művészi magyar ruha kerül bemutatásra.

VIDÉK

KOCSORDI UNITÁRIUS TEMPLOMUNK ünnepélyes felszentelését május hó 14-én végzi Józán Miklós püspöki vikárius. Reméljük, hogy híveink közül sokan fel fogják használni ezt az alkalmat a legfiatalabb unitárius gyülekezet meglátogatására.

GYULÁN, március 26-án d. e. 11 órakor a ref. templomban, úrvacsoraosztással egybekapcsolt unitárius Istentiszteletet tart dr. Csiki Gábor lelkész.

SZOLNOKON virágvasárnapján, ápr. 2-án d. e. 11 órakor a református templomban úrvacsoraosztással egybekapcsolt Istentiszteletet tart Józán Miklós püspöki vikárius.

KECSKEMÉTEN az evangélikus templomban, virágvasárnapján, április 2-án, d. e. fél 11 órakor úrvacsoraosztással egybekapcsolt Istentiszteletet tart dr. Csiki Gábor.

DEBRECENBEN márc. 4-én esperesi vizitáció tartott Józán Miklós, s ezt követően másnap Istentiszteletet is tartott körükben. Az esperesi vizitáció a számadásokat rendben találta, de ezenfelül azt szeretnénk már hallani, minél előbb, hogy hogyan gondolkozunk a lelkészi állás beállításán, mert addig minden elért eredmény fél-eredmény marad.

PESTSZENTLŐRINCEN Nőszövetségünk csoportja március 5-én szépen sikerült vallásos eseményt rendezett a gyülekezeti teremben. A megnyitót Sz. Weress Jolán írónő mondotta. Sz. Tompa Márta és Fekete József szavalataikkal, Gerley Ferencné énekszámával gazdagították a műsort. Nagy Sándor vezetése alatt a templomi éneknégyes szerepelt. Kézdy Emil telepgondnok előadásában aktuális kérdésekről emlékezett meg. A zárszót Pethő István lelkész mondotta, akit a hívek szeretettel vettek körül. Az ünnepélyt a Pestvidéki Hírlap meleg méltatásban részesítette.

FÜZESGYARMATON márc. 31-én és április 1-én tartja meg Józsa Miklós a szokásos tavaszi esperesi vizsgálatot. Az esperesi vizsgálatot kapcsolatos közgyűlésen választ új elnökséget a gyülekezet, miután az eddigieknek meghízataása ezzel a gyűléssel letelik. Isten segítse a gyülekezetet, hogy az arravalók közül a legalkalmasabbakat váltsza meg a gyülekezet vezetőivé.

A SÁROSPATAKI NÉPFŐISKOLA idei évfolyamára elsősorban a visszatért felvidék faluinak fiatalosságát hívta meg. A falusi fiatalok a népfőiskola ideje alatt is faluszervezetben élnek, melynek neve: Szeretettelva. A népfőiskolai tanfolyamot dr. Szabó Zoltán és dr. Ujszászi Kálmán teol. tanárok vezetik. A tanfolyam ideje alatt kiállítás is rendeztek, ahol fényképekben bemutatták a magyar falu érdekében dolgozó férfiakat és közszemlére, olvasásra tették ki a falukérdéssel foglalkozó munkáikat. A kiállításon ott láthattuk Balázs Ferenc egykori mészki lelkészünk arcképét és könyvét az érdeklődők rendelkezésére bocsátották.

BARTOK GÉZA dunántúli körlelkész március 5-én *Balatonfőkajaron* tartott Istentiszteletet. Virágvasárnapján, április 2-án az *Unitárius Misszió Ház* templomában végzi a szolgálatot. A múlt hóban *Csajágon* látogatta meg híveit. Húsvét első napján *Polgárdiban*, másodnapján *Adán-őn* tart úrvacsoraosztással egybekapcsolt Istentiszteleteket.

ERDÉLY

DR. BOROS GYÖRGY, nyugalomba vonult erdélyi unitárius püspökünk két rövid tanulmánya, „Ágh István élete, különös tekintettel külföldi tanulmányútjára“ és „Emerson, a szónok“ megjelent és Iratterjesztőnk útján megrendelhető.

AZ „ERDÉLYI SZEMLE“ S. Nagy László író, unitárius testvérünk nívós folyóirata, az erdélyi kisebbségi élet fáradhatatlan krónikás-szemléje, az idei évben kezdi meg huszonnegyedik esztendei munkásságát. Szeretettel üdvözljük.

TEMESVÁR város polgármesteréhez Nagy Zoltán unitárius lelkész küldöttséget vezetett — amint olvassuk az *Uj Magyarországn* c. napilapban — s kérvényt nyújtottak át a városi tanácshoz folyamodva, melyben templomhely adományozását kérték. Karádi Pál XVI. századi lelke buzgón munkálkodik azokban az unitárius hívekben, aki-

ket az élet az egykori „alföldi püspök“ munkatervületén hívott el az unitárius evangélium szellemének ápolására.

LŐRINCZY DÉNES tordai unitárius lelkész Wilson Bell angol író „Praehisztórikus paraboláit“ fordította le magyar nyelvre és adta ki új kötetében. A munkában történelem előtti idők meséit kapjuk, érdekes olvasmányt, szép magyar nyelven.

KÜLFÖLD

HOLT RAYMOND, az oxfordi Manchester College tudós történész tanárának nagy munkája „The Unitarian Contribution to Social Progress in England“ az angliai unitarizmusnak a szociális fejlődés terén végzett szerepét értékeli, a tavalyi esztendőben jelent meg először. A munka hatalmas sajtóvisszhangra talált, s egyike azoknak a könyveknek, melyek a közvélemény előtt az unitárius szellem eddigi munkájának eredményeit összefoglalóan ismertetik.

TWINN KENNETH liverpooli angol unitárius lelkész, aki az elmúlt nyáron itt járt körünkben, továbbra is szorgalmasan tanul magyarul. Legutóbbi leveléből idézzük az alábbi sorokat, melyekben az elmúlt őszi válság utáni érzéseiről ír, saját fogalmazású magyar nyelven: „A soraitok nagy örömet okoztak, mert szavaitok voltak békének és barátságának szavai, nem háborúnak és gyűlöletnek szavai. Nagyon örvendünk, hogy nem kiütött a háború... Még van háború veszélye, és lesz, amíg a nemzetek megértik, hogy a világ gazdagságát mindenkivel igazságosan meg kell osztaniok.“ Továbbá elmondja, hogy, mint az *Értesítő* szorgalmas olvasója, lefordította lapunk októberi számában az erdélyi zsinati főtanács üléseiről közölt tudósításunk alapján dr. Varga Béla püspök ünnepi beszédét s az az angol unitáriusok hetilapja, az *Inquirer* egyik tavalyi őszi számában meg is jelent.

AZ UNITÁRIUS VILÁGSZÖVETSÉG az idei nyáron regionális teológiai konferenciát rendez Luzern közelében június hó 18—21. napjain. A konferencia előadói között szerepel dr. Albert Schweitzer, a világhírű tudós is. A konferencia nyelve német, mivel elsősorban svájci és német lelkészek részére rendezik meg. A konferenciával egyidejűleg ülésezik a szövetség elnöki tanácsa, mely a jövő évi Budapesten megtartandó világkonferencia ügyét is előkészíti. Az elnöki tanács ülésén Józsa Miklós püspöki vikárius tanácstagot Ferencz József lelkész fogja képviselni.

AZ AMERIKAI UNITÁRIUS NŐSZÖVETSÉG évnegyedi szemléje megemlékezik az unitárius egyház magyarkúti gyermeknyaraltatásáról, a kocsordi templom felépítéséről. Az erdélyi beszámoló kapesán ismerteti a kolozsvári gyermekgondozó, a kolozsvári és keresztúri diákok ruha-gondozó tevékenységét. Az évi beszámoló eseménye Szánthó Vilma előadása volt. Az érdekesen összeállított szemlét, mely a nagyvilág unitárius nőmozgalmairól ad számot, a külügyi osztály új vezetője, Mrs. W. Fritz Gerald szerkeszti.

A budapesti unitárius egyházközség 1939 március 26-án (vasárnap) d. e. 9 órakor a Kórháry-utcai templomban

ÉVI RENDES KÖZGYÜLÉST

tart, melyre összes kepefizető tagjait szeretettel meghívjuk.

Budapest, 1939. III. 9.

Dr. Kozma Jenő s. k.

Józan Miklós s. k.
unitárius lelkész.

gondnok.

Tárgysorozat: 1. Istentisztelet. 2. Elnöki megnyitó. 3. Jegyzőkönyvhitelesítő. 4. Elnökileg elintézett és folyó ügyek. 5. Évi jelentés. 6. Zárszámadás az 1938. évről: a) folyópénztár. b) alapok és alapítványok. 7. Keblitanács $\frac{1}{3}$ kisorsolása, kilépők újra választása. 8. Keblitanács által átutalt ügyek. 9. Jelentés a magvarkúti nvaralóról. 10. Időközben érkező ügyek. 11. Indítványok (írásban — előre!)
NB! Szavazati jogát mindenki gyakorolhatja, aki múltévi egyházi adóját pontosan befizette.

LELKÉSZI NYUGDIJALAPRA f. évi február hóban befolyt kegyes adományokat egyházunk nevében hálás köszönettel nyugtázom: Nádler Ferenc 30 P, Blaskovits Mihály, Debrecen és Häutler György 20—20 P, Polgár Lipót 10 P, Bardócz Gyula és dr. Bognár Dénes 5—5 P, Rösner Valéria, Dunaharaszti, Péterfy Julia, Bence Béla és Németh Andrásné 2—2 P, B. Páll Mária és dr. Bódy János, Komárom 1—1 P; összesen 100 azaz Egyszáz pengő.

A számok beszélnek önmaguk helyett is. Jól eső érzéssel jegyezzük fel, hogy a buzgó adakozók nevei rendszeresen — úgyszólván hónapról-hónapra — ismétlődnek. Ami biztatásul és megnyugtatóssá szolgál mindannyiunknak a jövőre nézve.

Kérjük és várjuk — országszerte — a legkisebb szórvány tagjai részéről is az érdeklődést és az áldozathozatalt, ami Isten kegyelméből az adakozóra visszatér.

Szíves üdvözlettel
Budapest, 1939. III. 9.

Józan Miklós
püspöki vikárius.

A Nőszövetség karácsonyi vására.

Nőszövetségünk kézimunka kiállítását és vásárát a karácsonyi ünnepek előtti két vasárnapon rendezte meg a tanácsteremben, illetve a cserkészotthonban a karácsonyi segélyezés céljaira. Szép számmal jelentek meg az érdeklődők, annyira, hogy a hely szűknek bizonyult a forgalom lebonyolítására.

A kiállított kézimunkák legnagyobb részét a „kötőke“ délutánokon résztvevő tagjaink készítették. Karácsonyi felhívásunkra szép számmal kaptunk még eladásra kerülő kézimunkákat és dísz tárgyakat Kedves vidéki testvéreink is csatlakoztak mozgalmunkhoz. Hálás szeretettel köszönjük a szíves megértő támogatást, mely az adakozók és vásárlók részéről irányunkban megnyilvánult.

Az unitárius egyházközségek történetének megírása lelkész fiait igen nagy nehézség elé állította volt, mert a legtöbb helyen hiányoztak az írásos történeti adatok. Én már egyszer a közfigyelmet felhívtam arra, hogy templom-, vagy toronyépítés alkalmával a tervezők gondoljanak arra, hogy egy kis férőhely elfalazásával az egyházközség fontos okiratainak és az úrasztali, templomi készleteknek megőrzésére legyen alkalmas helyiségük. Sőt fontosabb családi iratok is ott volnának elhelyezhetők. A lelkészi lakások nem alkalmasak arra, hogy régi egyházi iratokat ott őrizzenek. A születési, esketési és halotti anyakönyvek közkincesek idő múltán. Kolozsvárott a torony alatti bejárónál van ilyen helyiség. Budapesten pedig a szép templomházban se gondoskodtak ily levéltárféléről. Erdélyben a szászok kőkerítéses templomai az írásos adatokat nagyrésztben megmentették. Ezt a gondolatot — ha értékesnek vélik — lelkész fiait igyekezzenek Erdélyben is az unitárius köztudatba bevinni. (Dr. T. Gy.)

HALÓTTAINK. Kálnoki Bedő Béla földbirtokos és író Galgagyörkön 65 éves korában elhunyt. Február 13-án temették el Galgagyörkön. Szövérdy József ny. jegyző Rákospalotán 76 éves korában váratlanul elhunyt. Németh Albertné ny. pénzügyigazgató felesége, Székelyudvarhelyt elhunyt. Pihenjenek csendesen. Emléküket kegyelettel őrizzük.

HIVATALOS RÉSZ

Szám: 62—1939.

MEGHIVÓ.

Unitárius Egyházi Igazgatótanácsunk 1939 március 21-én (kedd) d. u. 5 órakor a tanácsteremben

ÉVNEGYEDI RENDES ÜLÉST

tart, melyre a Tanács tagjait szeretettel meghívjuk.

Budapest, 1939. III. 9.

Dr. Mikó Ferenc s. k.
főgondnok-helyettes.

Józan Miklós s. k.
püspöki vikárius.

Tárgysorozat: 1. Ima — bibliaolvasás. 2. Elnöki megnyitó. 3. Jegyzőkönyv hitelesítése. 4. Elnökileg elintézett és folyó ügyek. 5. Jelentés az alkotmány-tervezet mai állásáról. 6. Igazgatótanácsba 3 új tag beválasztása. 7. 1940-iki Vallásos Kongresszus helyi bizottságának kijelölése. 8. Unitárius Misszióház évi jelentése. 9. Nyugdíjalap 1938. évi számadása. 10. Indítvány a „Keresztény Magvető“ baráti köre elnökségétől. 11. Egyéb indítványok.

NB! Állandó vegyes bizottság előkészítő ülése a lelkészi irodában 1939. március 20-án (hétfő) d. u. 5 órakor.

Jól esett látni, hogy kis iskolásaink és ifjúságunk közül többen hozták el megtakarított filléreiket, hogy itt vásárolják meg szeretteiknek a meglepetést.

Az eladásra kerülő kézimunkákon kívül kiállítottuk a hétfői „kötőke“ délutánokon készült meleg kötött gyapjú holmikát, melyeket karácsonyfa ünnepélyünkön osztottunk ki, 32 iskolás gyermek között.

Vásárunk forgalma 253 P 94 fillért tett ki. Ebből 67 P 14 fillért a bizományi tárgyak tulajdonosainak adtuk át, 3.60 P-t pedig a falatozó kiadására. Teát, cukrot, ásványvizet, vajaspogácsát és 50 drb. sóskiflit a megtakarított 20 filléres teapénzekből állítottunk ki, málnaszörpöt, tepertőspogácsát ajándékba kaptunk.

A tiszta jövedelmet az alábbiakban részletezem: 126.60 P-t kézimunkák és dísz tárgyak eladásából, 34.50 P-t a kisorsolt horgolt asztalterítőtől, 16.60 P a falatozó tiszta bevétele, 5 P-t kaptunk a bizományi tárgyak eladása után, összesen: 182.70 P. Január 23-án kisorsolt terítőt Péterffy Gézáne nyerte a 65. számmal.

A vásáron kiállított kézimunkákat a következő nőszövetségi tagok készítették: Józán Miklósné, özv. Török Istvánné, Mikó Ferencné, özv. Ráduly Jánosné, özv. Nyirő Gézáne, Pauszpertl Károlyné, Buzogány Anna, Arlow Viktorné, Kiss Jenőné, Barabás Istvánné, Péterffy Juliska, özv. Viola Miklósné, Zsakó Andorné, Simonyi Sándorné, Sigmund Sándorné, Sepsi Jánosné, Schey Ernőné, Ferencz Józsefné, Csiki Gáborné, Borsosné Wandler Irma, Szegedi Istvánné, Albert Jánosné, Hegedüs Szilárdné, Hegedüs Gyuláné, Lawner Károlyné, Czeglédi Józsefné, Jordán Viktorné, Auspitz Vilmosné, Bokor Dezsőné, Havas József, özv. Nyiredy Gézáne, dr. Halász Jánosné, Polgár Margit, Ürmössy Jenőné szül. Benczur Elza, Josipovich Istvánné Győr, Nagy Pálné Győr, Kovács Kalmánné, B. Iván Margit, Vernes Judit, Kuthy Tamásné, vitéz Nyiredy Gézáne.

100 P-t az idej karácsonyi pénzsegélyre adtunk.

30 P-t elküldtünk Kuthy Tamásné részére, az ő általa készített és kisorsolt asztalterítő árából, 4.50 P-t köszönettel vettünk a karácsonyi akciónk javára. A fennmaradó összegből pamutot vásároltunk a jövő évi karácsonyi kiosztásra készítenő kötött holmikhoz.

Kérjük kedves Testvéreinket, vegyenek részt minél többen a hétfői „kötőke“ délutánjainkon, hogy a jövő karácsonyra még több gyermeknek oszthassunk ki jó meleg, tartós kötött ruhanevet. Minden hónap első és harmadik hétfőjén előadásról is gondoskodunk. 20 fillér önköltségi árban teát szolgálunk fel, 10 fillért pedig egy kis perselyben összegyűjtünk pamut alapra, nemes szívű adományokat szívesen veszünk erre a célra. Szeretettel kérjük testvéreinket, vegyenek részt minél többen munkánkban, melyre a jó Isten áldását és segítségét kérjük.

vitéz Nyiredy Gézáne.

Üveg és porcellán szaküzlet

Díszműárúk-Olomkristályok

épületüvegezés

BP., V., VILMOS CSÁSZÁR-ÚT 44. TELEFON: 114-066

Cégtulajdonos

HAVAS JÓZSEF
üveges mester

Az Unitárius Nőszövetség számadása.

Az Unitárius Nőszövetség összesített számadása az 1938. évről.

A) Bevételek: 1. Egyházközség adománya 500 P. 2. Visszatérített kölcsönök 170 P. 3. Amerikai adomány 126.38 P. 4. Egyéb adományok 183.80 P. 5. Perselygyűjtések 152.26 P. 6. Gyermekvédő Liga 100 tikettje 100 P. 7. Tagdíjak 175 P. 8. Kocsordi templomra gyűjtés 278.76 P. Összesen: 1686.20 P.

B) Kiadások: 1. Szegénygondozásra 314.92 P. 2. Iskolásgyermek segélyezése 111 P. 3. Élelmszer segélyek 186.91 P. 4. Vegyes kiadások 89.74 P. 5. Portó, lev. lapok 15.36 P. 6. Abrudbányai templomra 31.32 P. 7. Gyermekvédő Ligának 100 P. 8. Kocsordi templomra 278.76 P. 9. Vernes Juditnak (tiszteletdíj kiegészítés) 139.50 P. 10. Visszatérített kölcsön 120 P. Összesen: 1387.51 P. A maradvány 283.69 P, átvive az 1938. évi karácsonyi akcióhoz.

*Szegénygondozási kis könyvek számadása
1938. évben.*

Özv. Nyirő Gézáne 12 P, Józán Miklósné gyűjtése 51.60 P, Polgár Lipótné adománya 7.50 P, Vértés Jenő adománya 10 P, Kalik István adománya 4 P, összesített adományok 14 P, Nyiredy Erzsébet gyűjtése 15 P, Weisz Sándor adománya 6 P, Kuti Károly adománya 4.50 P, özv. Ráduly Jánosné adománya 7 P, Keller Livia adománya 10 P, Barabás Istvánné adománya 3 P, összesen: 144.60 P.

Kiadás: 34 esetben 1–11 P között kiosztott segély 98 P, maradvány: 46.60 P.

A maradványt átvittük a karácsonyi akció bevételi rovatába. Mindkét rendbeli számadás vizsgálata megtörtént 1938. júl. 11-én a városi Elöljáróság, 1938. dec. 1-én az Egyházközség Igazgató Tanácsa által kiküldött pénztárvizsgáló bizottság és 1939. január 23-án a Nőszövetség pénztárvizsgáló bizottsága részéről.

Budapest, 1939. február 13-án. Barabás Istvánné s. k. pénztáros.

Istentiszteleti sorrend 1939. március hóban.

H O L	Melyik napon	Mely órában	Szolgálatot végzi
A) Templomokban:			
V., Koháry-utca 4. . . .	2, 23	d. e. 9.	Szent-Iványi S.
" "	7, 9	d. e. 9.	Barabás István
" "	10	d. e. 9.	Józan Miklós
" "	16, 30	" "	Barabás István
IX, Hőgyös Endre-u. 3. (Misszióház)	2	d. e. 10.	Bartók Géza
(Rákos-utca)	7, 9, 23	" "	dr. Csiki Gábor
" "	10, 16	" "	Ferencz József
" "	30	" "	Ferencz József
B) Körzetekben:			
X., Máv.-telep. Prot. Imaház	2	d. u. 4	Barabás István
" "	16	" "	Ferencz József
C) Péstkönyéken:			
Budafok, ref. temp. . .	9	d. u. 3	Gálna Sándor
Csepel			
Templom-u. iskola . .	9	d. e. 11	Szent-Iványi S.
Kispest			
Hungária-úti iskola . .	16	d. u. 4	Pethő István
Pestszenterzsébet	9	" "	Pethő István
Erzsébet-u. iskola . .	23	" "	dr. Csiki Gábor
Pestszentlőrinc	2, 7, 9	d. e. 11	Pethő István
Unitárius templom . .	10, 16	" "	Pethő István
" "	23, 30	" "	Pethő István
Rákospalota			
Máv telepi iskola . . .	2	d. u. 4.	Gálna Sándor
Sashalom			
Kossuth téri iskola . .	9	" "	Ferencz József
Ujpest Deák Ferenc-u.			
II. sz. polg. iskola . .	30	" "	Gálna Sándor
D) Vidéken:			
Debrecen	2	d. e. 10	Ferencz József
Unitárius templom . .	10	" "	dr. Csiki Gábor
Dunapataj	10	d. e. 10 d. u. 3	Barabás István
Unitárius templom . .	23	" "	Ferencz József
Győr, ref. templom . .	30	d. e. 11	Józan Miklós
Hódmezővásárhely			
Unitárius templom . .	23	" "	Józan Miklós
Kecskemét, ev. temp. .	2	d. e. 10	dr. Csiki Gábor
Pécs, evang. temp. . .	30	" "	dr. Csiki Gábor
Szolnok, ref. templom	2	" "	Józan Miklós

Nb! Aláhuzott dátumokon urvacSORAOSZTÁS. —

UNITÁRIUS ÉRTESÍTŐ

Felelős szerkesztő és kiadó: **Ferencz József**

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Budapest, V., Koháry-utca 4. Telefon 17- 529.

Előfizetési díj egy évre 4.— P, amely beküldhető a 30.400 számú postatakarékpénztári folyószámlára — (csekk-tulajdonos: Unitárius Egyházközség, Budapest).

A lap tulajdonosa a Budapesti Unitárius Egyházközség
A „Hivatalos rész“ c. rovat a Magyarországi Unitárius Egyház bármelyik szerve által beküldött hivatalos közleményt tartalmazza

Utánaküldés kizárva!
Uj cím:

A lap elfogadása előfizetési kötelezettséggel jár.

Nyomatott Máté Ernő könyvnyomdájában, Budapest, VIII., Iózsef-utca 61. — Telefon: 1-392—59.

Női és férfikalap nagy választékban — modellek után alakítást olcsón vállalok

Özv. Péter Jánosné

VIII., Baross-utca 82.

ÜRMÖSSY ÉS EÖRDÖGH

üzletében vásároljon

Férfi és női szövetek, selymek, siffon és vászonárúk. Mosóárúk, flanalek, mértékutáni férfi fehéreneműk stb. . .

Férfi és női konfekció osztály:
Kész kabátok, ruhák, pongyolák.

Esőkabátok, balonkabátok, munkaköpenyek, munkaruhák.

IV., Petőfi Sándor-u. 3. az udvarban
Udvari helyiség - kis rezsi - legolcsóbb árak!

Hittestvéreinknek árendemény!

Berde Lajos

cipész mester

II., Batthányi-u. 48.

